

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătatate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmoud — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 29 August.

Afacerile privitoare la politica internă par că au adormit cu totul. De nici o parte nu se vede, nici dincoace nici dincolo de Laita, un semn mai de importanță de vre-o acțiune politică. De aceea și de astădată ne vedem siliiți a intra în *medias res* ale evenimentelor ce privesc și partea internă a monarchiei, se petrec însă afară de monarchia oficială.

Trupele austro-ungurești au trecut în districtul Novi-Bazarului. Telegrama dela Constantinopole, publicată și de noi în nrul trecut, se străduiesce a liniști spiritele și a ne înfățișa întreprinderea militară în sangiacul Novi-Bazarului cât se poate de nepericuloasă. Altă telegramă dela Viena, din 9 Septembrie n., ne spune următoarele: „Ducele de Württemberg anunță din Ciainața: Generalul Obadics cu întreaga sa coloană a trecut în 8 Septembrie riul de munte Uvaț, a ocupat localitatea Priboi și restul coloanelor l-a înaintat până la Bania. Întrarea a urmat de tot pacinic; despărțemintele turcesci au făcut trupelor onorurile și și-au susținut dislocațiunile lor. Coloana general-majorului Killitsch a ajuns, fără nici o pedecă astăzi în bivacuul din apropierea dela Cosline. Posturile turcesci s'au retras de preste tot locul. Înainte și după intrare au sosit în castre la generalul Killitsch deputați dela Plevlie cu asigurări pacnice.”

Cătră locuitorii districtului Novi-Bazarului s'au îndreptat două proclamațiuni. Una din partea ducelui de Württemberg, în care se spune populațiunei, că trupele austro-ungurești intră ca prietini și problema lor este de-a păstra pacea. Alta din partea turcească, prin carea populațiunea este provocată a primi trupele noastre amicabile.

Toate cele până aci amintite respiră cea mai bună speranță, că toată afacerea aceasta se va duce în stérșit

fără vre un conflict provocat din oarecare parte.

Administrațiunea militară, să vede că este de alte păreri. Fără de a se teme că vatemă simțul de nevinovăție turcească, s'a îngrit de tunuri numeroase care se trimit dela Brood la Seraievo, de bună samă, nu ca să aranjeze o esposiție cu densesle, și a dat ordin mai multor regimente, ce se află staționate în Bosnia, de a sta gata de plecare. „D. Ztg.” susține că Turcia și de astădată se fățuresce. „Nazif pașa, vali dela Cosovo — dize „D. Ztg.” — înainte cu câteva zile s'a adresat prin o telegramă cătră guvernul Bosniei, rugându'l să mai amâne ocupațiunea până va fi linișcit populațiunea. Se scie însă, ca Nazif pașa este omul cel mai perfid din Turcia. De bună samă el încă n'a împărțit arme în popor în toate părțile și el vrea să agiteze, pentruca rezistența să devină cât de intensivă. Dică cine ce va vrea, Poarta ne joacă un joc dublu și pentru cruțarea de vieți omenesci — fiind odată ocupațiunea ținutului Lim hotărâtă — ar fi foarte delipsă de-a înainta acum numai decât până la Novi-Bazar. Aceasta ar fi conform tratatului de Berlin, deși în contra convențiunei. La toată întâmplarea în chipul acesta și bani s'ar cruța mai mulți, decât dacă în anul viitoriu ar trebui să luăm de nou afacerea a mână și preste earnă ar trebui în miserabilele cuiburi ale ținutului Lim să stăm vedetă în fața ligei albaneze.”

După toate aceste mai cursează sciri private din Bosnia, cari pun în perspectivă, în timpul cel mai de aproape, un conflict sângerous între trupele noastre și populațiunea sangiacului, în care au intrat trupele noastre.

Cestiunea Evreilor din România va trece cât de curând din cabinetele diplomatice, în toată puterea ei, în camerele de revisiune din București. Ministrul Boerescuse va întoarce dela Roma preste Paris a casă. Diariul „Temps” din Paris asigură, că mi-

nistrul român se declară mulțămît de călătoria sa, de oarece, cât privesce principiile nu există nici o neînțelegere între România și între puteri. Aceste nu mai insistă decât pelângă naturalizarea duor categorii (din opt) de Israeliți de-odată cu înscrierea art. 44 din tratatul dela Berlin în constituțiunea română. Însă oposițiunea din România nu se învoiesce nici cu aceste două categorii.

Cestiunea Israelită.

III. Industrie și comerțiu.

(7 Urmare)

Cari sînt acum condițiile pentru meseriași și comercianți?

Că existența și prosperarea acestor clase e o cestiune de mare însemnătate pentru economia unui stat, aceasta nu suferă nici o îndoială.

Plângerea generală e, că nu sînt bani la noi, că industria și comerțul nu pot prospera, fiindcă ele nu găsesc bani pentru trebuințele lor sau că nu'i pot găsi decât cu dobândă prea scumpă și în general numai cu siguranță reală.

Este incontestabil, că în țară ca și în București nu există o adevărată bancă, care să înlesnească trebuințele comerțiului și ale industriei, că aceia, în mâinile cărora e concentrat numerariul, nu numai în Moldova dar și în Țara-românească dau bani împrumut cu o dobândă, a cărei plată trebuie să cauzeze ruina a acelor clase.

Dar nu numai aceasta e cauza adevărată a neprospărității acelor clase.

Causa principală e lipsa de pricepere din partea statului în privirea importanței industriei într-o țară, de acolo apoi neprevăderea și nepăsarea întru apărarea industriei și a comerțiului.

Dela 1859 și mai până deunădi am creșut și prin toate actele oficiale continuu am declarat, că România e o țară agricolă, că ea nu poate produce decât în sfera agricolă, că pro-

ducerea industrială ar fi rezervată altor țări industriale. Sub influența unor asemenea idei am lăsat să dispară sau să cadă în desuetudine restricțiile ce existau, și cari puteau apăra industria din țară; — instituția corporațiilor ni s'a părut o instituție învechită, contrară libertății absolute în tot și în toate, a trebuit dar să dispară. Nu numai înlesnirea comunicațiilor, nu numai trebuințele ivite pe cari pământeni industriași și comercianți nu ar fi fost în stare a le satisface, ci acele opinii împărțite de bărbații, cari aveau direcția în țară, au înlesnit ca străinii și mai ales Israeliții să năvălească în țară și să se constituie în stat o pătură de industriași și comercianți străini mai ales Israeliți. Aceleași opinii ne-au împedat a ne gândi la măsurile necesare de apărare nu numai contra năvălirii străine, ci și contra importării obiectelor de industrie străină.

În cultul nostru pentru străini și în nepăsarea de ce e național am lăsat nu numai să se facă, ca naționalii să fie înlăturați de cătră străini prin simplul efect al abilității reale a străinilor, dar am făcut tot spre a susține pe străini și industria străină. Nu era întreprindere, nu era licitație pentru procurare de obiecte, pentru diferitele servicii ale statului, pentru armată între altele, la care să nu fi admis pe pământeni de-opotrivă cu ori-care străin sau Israelit, ce s'ar fi prezentat și să nu se fi acordat concesiunea străinului sau mai ales Israelitului pentru... pentru că acesta ar fi lăsat cu preț mai eștin.

Nu ne preocupăm, că industriașul și comerciantul român contribuie la toate sarcinile de tot felul ale statului și trebuia a fi preferit, că străinul ce se prezentă, nu justificase nici cunoscința specială, nici solvabilitatea, nici în fine dacă concesiunea se mai putea îndeplini întocmai de cătră concesionarul străin sau Israelit după condițiile contractului cu prețul stipulat. Concesionarul caută a lua con-

FOIȚA.

Exposițiunea dela Paris.

(Înceiere).

IX.

München.

München, capitala Bavariei, s'a fundat de Enric Leul în 1158 pe un loc, ce era posesiunea unor călugări: forum ad Monachos, și de aci numele München și apoi München. Cu toate aceste orașul încep a prospera abia sub regele Măcsimilian I (+ 1825) și mai târziu sub fiul seu Ludovic I (+ 1868), carele ridicase o mulțime de edificii monumentale și făcuse din München așa zicând reședința artei germâne.

Afară din oraș, la capătul pratalui numit „Theresienwiese”, pe o colină frumoasă se află o galerie de columne docrine, lungă de 76 m. și cu 2 aripi, ce măsură 24 m. în lungime. Galeriai zac pe fundamente de marmoră, înalte de 5 m. Înălțimea galeriilor face 20 m. și frontispiciile sînt decorate cu 2 figuri femeiesci de Schwannthaler, ale căror atribute reprezintă cele 4 rase bavareze principale. Halla

s'a edificat de Klenze (1853) la ordinul regelui Ludovic I și conține bustele alor 80 Bavarezi renumiți; de aci numele: Halla Gloriei.

În mijlocul curții încungiurate de aceste galerii se află Bavaria: o statuă de bronz colosală, care împreună cu pedestalul măsură 31 m. în înălțime. Acest colos, deși nu este masiv, ci are păreți groși numai de 1 ctm., s'a construit din o masă de bronz ce apasă 87,360 Chg. Pare că ne îngrozim când vedem o figură omenescă așa de uriașă, deși formele ei sînt de tot armonice. Pentru ca se Vă puteți închipui dimensiunea extraordinară a formelor singuraticite amintesc, că d. e. mâna Bavariei are o lungime de 7.19 metri, ear lățimea 2.68 dm. La picioarele statuei păzesc leul Bavariei, carele este tot așa de gigantic. Prin o porțiță de fer, ce se află în dosul pedestalului, intrăm în interiorul statuei și suim o scară de fer spirală, ce are 122 trepte, ajungem în capul Bavariei, unde incap comod circa 10 persoane ce pot ședea pe două bance de bronz, și de

unde (prin găuricile capului) avem cel mai minuat prospect asupra orașului München și asupra munților din giur. În l'untrul capului cetim inscripțiunea; „*dieser Koloss von Ludvig von Bayern errichtet, ist erfunden und modellirt von Ludvig von Schwannthaler und wurde in den Jahren von 1844 bis 1850 in Erz gegossen und aufgestellt von Ferdinand von Miller.*”

În sfârșit vedurăm și această minune bavareză și acum ne mai rămâne să dîcem, că pe cât de puțin ne-a plăcut aceea parte a Bavariei, prin care am călătorit la reîntorcere, cu atât mai mult ne-a plăcut capitala Bavariei, carea întru toate a întrecut așteptările noastre. Curioasă însă ne-a părut împregiurarea, că aci nu există monopol de tutun, ci tot în a doua sau a treia casă aflăm câte o prăvălie, unde se vînd cele mai bune și eștine tutunuri.

Ne mai avînd timp să voiajam dela München și prin perla Austriei: Salzburg și Salzkammergut, plecarăm în grabă cătră casă și tot pe acea

cale, pe care venisem până la München. Dorul de patrie, de Români și de casa noastră începuse a fi mai puternic decât curiositatea de-a mai vedea și alte ținuturi și orașe.

În Viena, aflându-ne earăși între mai mulți Români în cercul amicului și companionului nostru de călătorie esperiarăm din nou, că noi numai între Români și între ai noștrii putem fi fericiți.

Aceste împregiurări precum și grigile de afacerile noastre ne siliră a termina acest voiaj, din care de-altmîntre recunoașcem, că am profitat foarte mult. Am făcut însă și aceea esperiență, că acela, carele este amătoriu de voiaj, să nu întreprindă o călătorie așa de mare, decât numai atunci, când nu e apăsător de nici o grigie, și când e cu punga plină.

Mercurea în Martie 1879.

I. Droc m. p.,
adm. prot.

cesia ori-cum, căci știe că prin corupție, prin falsificare, prin înșelăciune va pune lucrurile pe cale bună.

Aceeași preferență și aceeași procedură la darea accizelor. Astăzi mai toate accizele comunale sunt în mâinile Israelitelor nu numai în Moldova, dar și dincoace de Milcov. Chiar perceperea de impozite indirecte ale statului, precum ale beuturilor spirituoase au ajuns în mâinile Israelitelor încât în materie de impozite indirecte Israelitii au obținut și o jurisdicție.

Astfel preferându-se străinii și indeosebi Israelitii, statul le-a oferit acestora puțină de-a mâinii capitalul public, veniturile bugetului al județelor și al comunelor.

Cu aceasta nu numai că s'au cauzat pierderi materiale industriilor și comerțanților români, dar Israelitii și străinii au fost înlesniți a-și face capitaluri cu banii publici.

Prin continuă înălțare a pământurilor li s'au luat însă mijlocul de-a se susține și desvolta, practica și inteligența afacerilor, spiritul de întreprindere, educațiunea industrială și comercială, cu un cuvânt, acea cultură ce se dobândește prin exercițiul industriei și a comerțului; și în această consistă slăbiciunea Românilor și puterea Israelitelor în România. Cu acest mod a trebuit să se constituie puterea industrială și mai ales comercială a Israelitelor, ear statul a mijlocit-o și prin aceasta a contribuit la imigrarea străinilor și a Israelitelor.

Industriașul și comerțanțul român, nesuștinut prin nici o măsură de statul pentru care plătește contribuții și îndeplinește tot felul de sarcini, neavând mijloace și neputându-le procura în lipsă de adevărate institut de bancă — a trebuit să renunțe la industrie, la comerț și — ca să nu piară — a trebuit să se facă funcționar, fie ori cât de rău plătit.

Miseria, ce este în clasa de mijloc din orașe și chiar în orașul București, ni se revelează prin publicațiile inserate în fie-care număr al „Monitorului” pentru vânzarea a câte-o căsuță a vre-unui orașan pentru impozit neplătit în sumă numai de câte 2 lei noi.

Această miserie explică în parte și marea mortalitate a populațiunii ortodoxe din București în comparație cu nașterile; pe când la Israelitii nașterile sunt mai numeroase decât casurile de moarte.

Un simptom asemenea al miseriei e numărul mic al căsătoriilor între locuitorii români din București. Despre aceasta se pot vedea raporturile

d-rului Felix pe 1876, pag. 65 și pe 1875 pag. 68. Chiar după recensământul făcut pe anul 1878, din 61.859 capi de familie sunt că-tătoriți 27,571; 23.197 necăsătoriți și 11,091 văduvi. Așa dar numai 44 la sută sunt căsătoriți. La 1000 locuitori sunt 5 căsătorii, pe când în Paris sunt 9, în Londra 10. (Felix).

Că în orașele Moldovei, precum Iași, Botoșani, Fălțiceni ș. a., populația română decretește din an în an și că ne arată mai puține nașteri și mai multe casuri de moarte decât populația Israelită, aceasta este un fapt necontestabil, dovedit prin cifrele oficiale. După statistica oficială pe anul 1875 s'au născut în orașele:

Botoșani	571 ortodocși	720 Israel.
Dorohoiu	237	377
Iași	1224	1903
Neamțul	369	368
Suceava	132	243
Roman	259	219

Au murit:		
Botoșani	811	677
Dorohoiu	250	255
Iași	1775	1213
Neamțul	181	188
Suceava	362	206

Această decretește a populației române din orașele Moldovei înseamnă înlocuirea clasei de mijloc române prin Israeliti. Spre a ne convinge de acest fapt mai mult invocăm, după statistica lui N. Șuțu la 1849, următoarele:

La 1849 erau în Moldova încă 10,695 de familii de negustori și meseriași pământeni ortodocși, ear în Iași erau 33 de corporații de comerțanți și industriași pământeni ortodocși cu 1661 patroni și calte. După comunicările obținute prin actualul d. primariu al orașului Iași, în acest oraș erau:

în 1866 patentabili români 613, Israeliti 2209;

în 1877 patentabili români 488, Israeliti 2326.

în 1866 patentabili ambulanți români 187, Israeliti 1092.

Aceste cifre dovedesc aceea, ce este de altminteri destul de cunoscut că în Iași ca și în alte orașe ale Moldovei, comerțul și industria sunt concentrate în mâinile Israelitelor.

(Va urma.)

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Timișoara, 6 Septemvrie n. (Emigrarea poporului român). De când Românii din Ungaria, fie cu voia, fie de silă, părăsira lupta politică, lăsând voia liberă domnilor stăpânitori întru toate, și curs liber po-

telele de argint (albe) și de aur (galbine) precum se și pot deosebi.

La Novac e o broască (nu țestoasă) carea bea apă. Numele broască înseamnă „Vorwiser des Jahres-Morgens” (prescurtoriu de dimineața anului — a primăverei). În sanscrită broasca se cheamă: racna; la Latini: rana, la Slavi: rano, cu înțeles de ceva ce lucește, murgit (Nork p. 169). Broasca și stă în o înțepenie până o deșteaptă primăvara, e simbolul primăverei (Friedreich p. 611). Broasca până e sub pat sau în pământ e în eamnă, nu în apă; elementul seu deci se ține de mitul cu împăratul Alb, când e scoasă, și în elementul seu le aduce vindecare de mitul cu împăratul Verde, de primăvară.

Earna multe isvoare sacă sau îngheață, pentru aceasta se invinovațese broasca, carea s'a retras în pământ să bea apă, dar vine Apollo și topesce neaua, desghiață, scoate broasca și isvorul eară curge. Căut vechiu al apelor dau asemenea deslușiri.

(Va urma.)

litice și intențiunilor lor, de atunci din an în an, din di în di se dau tot mai multe și mai pipăibile dovești atât pentru domni stăpânitori, cât și pentru Români, prin cari se pot judeca faptele trecutului.

Domni stăpânitori din a lor parte, pot acum să de-judece, cu faptele a mână, bărbații naționali ai Românilor, cari pe atunci pretindeau cu înțepire drepturi naționale, egalitate și frățietate pentru poporul român, fostau ei aceia cari au derimat patria ori ba? și că acei Români, cari pe acel timp, se băteau în pept cu marele lor patriotism, și diceau: „Și eu sum Român, și eu am reprezentat în dieta aceasta sute și mii de Români, dară eu nu consimțesc cu domni „naționalisti”, eu și poporul reprezentat prin mine, nu pretinde aceea ce pretind acei domni, — fostau ei într'adevăr patrioți, ori patrioți mai mari de cât naționalisti?”!

Români din a lor parte pot se de-judece eară cu faptele a mână, cari bărbați ai lor le au produs foloase materiale ori spirituale? ei pot vedea că acei domni de român cari atunci țineau cu stăpânirea, și împreună cu ea combăteau, desavauau, ba chiar persecutau pe „naționalisti” astăzi, când „naționalisti” tac, ei încă tac, nu se mișcă, ci șed și rod la fruptele remunerațiunilor de tot felul, căscigate de pe atunci; Românii și eară Românii acum abia gusta dulceața rachiului, a sugărilor, a cărnaților, coajelor și oaselor ce le-au ros la alegerile de-atunci, pentru ca să trântescă pe câte un naționalist și să se arete și ei patrioți buni, ca aleșii lor!

În fine toți aceia câți au asteptat și poate mai așteaptă „mură în gură” precum și cei ce doresc maghiarisarea se pot pe deplin convinge, că au să se steargă pe buze!

Foaia locală de aci „Temesvarer Ztg.” în nrul dela 4 al cur. conține o notiță, în care descoperă cetitorilor sei că în acest comitat se fac mișcări serioase și mari între Români, pentru a emigra în Dobrogea; tot odată descoperinduși îngrigirile sale despre sarcinile mari și grele ale poporului recunoaște și ea „că sub înpregiurările de acum s'ermanilor oameni nu le mai rămâne alta, decât a lua lumea în cap și a atrage atențiunea regimului la această înpregiurare ca să asigure existența acestui element blând, pacinic, și în mare măsură tolerant (gutmüthig).

Eacă un fruct din pomul mânos al „marilor patrioți” al marilor și adevăraților „Români”, ce l-au cultivat dênșii. Eaca și realizarea acelor dorințe cari și în dieta țerii și și la alte ocașuni află spresiune în auțul Europei: „Cui nu'i place așa, meargă la București, meargă la Belgrad etc.”

Dar matroana (die Alte) din Timișoară, încă nu știe tot; notița ei nu e de felu nouitate, ci lucru vechiu carele nu se întemplă numai în acest comitat, numai între Români, ci între toate soiurile de popoare conlocuitoare în Banat!

Ne pare bine că o matroană „sempet guvernamentală” vine cu limba ei străină neamului nostru, dar lățită în Europa întreagă și constatază aceasta în public; nu putem însă ști cu pozitivitate motivul ce a îndemnat-o la aceasta notiță. Dacă în această privință am face combinațiuni pe baza coloarei politice a numitului diar, atunci, fiind că și el pururea și totdeauna numai aceea a spriginit și și pârținit, ce a făcut înalta stăpânire, și fiind că și dênșul era de acord cu acei patrioți cari sub cuvântul „patriotism” înțelegeau purul și nudul maghiarism, atunci dîc, numai două pot fi motivele lacrimării ei, adevă: că emigrând Românii de aici se mișcorează materialul de existență al „marilor și adevăraților patrioți” care întru toate înpregiurările și pentru toți era si

gur și dulce, sau că doară i jale că Românii și nemaghiarii emigrează din Ungaria înainte de ar fi învățat „limba patriei” și nu o pot lăți și respândi și între Turcii și Tatarii din Dobrogea.

De ar fi însă că „matroanei” noastre să'i fie într'adevăr milă de poporul și emigranții români, atunci i-am face un compliment, dar și poporului român cu drept cuvânt i-am putea ofta: „Vai de tine popor de limbă română, ai ajuns să'i plângă Jidovii de milă, ei să te ocrotească sub aripile lor? Unde'i sunt oamenii cei mari, patrioții adevărați, de o limbă cu tine? de ce nu'i provoci ori rogi, să te mai indulcească și cu alte bunătăți, nu numai cu limba „patriei”, ca dl Nemoian din Caransebeș?!

Eară voi domni „români și patrioți adevărați” unde sînteți? de ce ședeți pitulați, fără să vă mai grigiți de popor? Nu vedeți, nu auziți, că toți s'au săturat de constituțiune, de liberalism, de frățietatea domnilor maghiari? nu auziți că i-a resbit gluma pe toți, de ce nu'i opriti dela emigrațiune? de doară credeți că nu veți mai ave trebuință de ei? pr.

Un proces de presă.

Sibiu 29 Aug.

Sunt opt zile de când s'a pertrat procesul de presă contra „Transilvaniei” resp. d-lui G. Bariț, anunțat de noi în mai multe rânduri. Până a nu procede la însași pertraterea dinaintea curților de jurați dăm cetitorilor nostri obiectul incriminat:

Observări dintr'o călătorie prin Banat a lor doi Ardeleni.

„... Primind o scrisoare dela locurile prea înalte din Sibiu prin m. comitet de pacificațiune al națiunii române, care era îndreptată către Esc. Sa G. Comando dela Timișoara Glaeser, am acceptat-o parte cu bucurie, căci prin aceasta cugetăm, însă pre drept a împlini o datorie sântă către patrie și națiune, parte plin de îngrozire și teamă, să nu devin în mâinile barbarilor maghiari, cari fără osebireucid pe ori și care suflet de român, care din nenorocire cade înaintea lor. Barbara faptă a rebelilor maghiari dela puntea Simeriei, căreia asemenea nici gintele păgâne nu pătrau, ear de altă parte pentru bravele noastre trupe imperiale (cari pășind dreptul de reșboiu totdeună sânt și nevătămat, și cari totdeuna cu cea mai mare cruțare s'au purtat, și se poartă către lotrii, și aprințetorii de sate Mongoli). Îngrozitoare scene, aceea barbară faptă, dîc, ne-a pus înaintea ochilor mai bine 200 soldați imperiali — Români, și Sași, ear din partea rebelilor la 1400 morți, eară raniții în spitalele din Deva mai mulți de 300, dintre cari numai pușini mai sânt în viață, ceialalți au murit și mor; după cum s'a aflat din enumerarea și socoteala făcută din mandatul capitanului Csernovitz și al pref. Solomon. Cel dintâiu povățuitoriu la 500 de grănițeri dela Caransebeș, cu așa numiții plaiși mestecați toți Români, ear nici un Sêrb, după cum fals a scris un corespondent al gazetelor de Brașov, de care tot Banatul s'a mirat, căci numiră Sêrbi pre acei bravi grănițeri români, cari sânt sub comanda bravului și umanului căpitan Csernovitz, cu care eu în față am vorbit în trei rânduri, de două luni încoace. Al doilea — Solomon — conductorul lagărului dela Hațeg adunat din comitatul Hunedoarei, — om înțelept și serios destul în lucrurile sale, dar pagubă, că nu are lângă sine un om harnic, care să'l ajute în grelele stări înpregiur în cari se află.

Dela podul Simeriei până către Deva aproape tot câmpul era acoperit cu cadavre de ale rebelilor; cu caii nu era potință pre drum a merge, făcânduși spaimă de cadavrele ce zăceau ici colea în și pre lângă drum; ba la întoarcere cu groază am vădut cum scobiau cioarele, și cum hățuiau câinii din șanțuri pe morții cei rău îngropați, din a căror putoare se poate proroci o ciumă cumplită. — Barbarii maghiari după ce au

Soran

sau

Impăratul corbilor.

(A XIV-a poveste populară românească, explicată).
(13 Urmare.)

Note

la povestea publicată de Dr. A. M. Marienescu.

La Rugăciune sunt ocne de aur și de argint. Nu fără nici o legătură veche mitologică sânt și aceste pomenite. Poeții vechi dîc, că H. cu predicatul *zerdōos* (avut) a avut cunoscința secretă a unui sêpătoriu de comoure, că H. e deul montanistic și a comorilor ascunse sub pământ pentru că Aeschylus dîce, că ocnele laurice de argint sânt darurile lui H. (Preller I 314). Leacul e că să se scoată cheia de sub podeală. Ideea asemene precum e ascunsă țestoasa și oul. Lucru natural că nu ocnele laurice cele de sub pământ au fost înțelese în cultul acesta, ci altceva. La împăratul Verde în timpul primăverei aceste ocne doar sânt florile primăverei, cari prin eamnă au fost închise sau eară trebuia să revie la

fost respinși până la Deva, întorcându-se trupele noastre imperiale către Sibiu, au prăpădit cu foc toate satele române până la Orăștie, încât nici o casă n'a rămas, ear pre Români, a căror viață mai înainte o asigurase, i-au pușcat pre care unde îl aflară, încât mai multe sute de prunci au rămas orfani, fără pâne și fără îmbracaminte. Încă o faptă din cele mai crâncene a păgânilor maghiari: pre preotul unit din Spini (Bád) sat de graniță, pre Ioane Șina, după ce l-a prins Bem cu lotrii maghiari, i-a mutilat mai întâiu degetele dela mâni, apoi mâinile amândouă. După aceea, ah! o crușime și barbarie ne audită! mēdulariul, — și în urmă jefuindu-l de 1000 fl. care l-a avut la sine, l-au despicat în patru părți. Omenire! omenire! Spune-mi de ai mai audiat sau ai cetit în istorie astfel de crușimi barbare. Preoților! și inteligenților români! Feriți-vă, nu dați față cu astfel de bestii crude, cari devin la fapte ne mai pomenite în istorii; nu le credeți mai mult, și nu vă amăgiți nici în present nici în venitoriu cu a lor dare de mână a prieteniei!" (Va urma).

Academia română.

Sesiune extraordinară.

Proces-verbal Nr. 36.

Ședința din 5 Iulie 1879.

(Urmare.)

D. Crețulescu se unesc cu această idee, dară nu este de părere, ca academia să ceară de la guvern înființarea unei legi asupra adunării de antichități. Aceasta ar fi o depășire a competenței academiei. Tot aceea ce s'ar pute face, se reduce la oare care tentative oficiale în acest sens.

D. Fălcoian profită de această discuțiune, a cărei punct principal sânt antichitățile din Dobrogea spre a arăta că, vizitând acum de curând insula Șerpilor din Marea Neagră, d-lui s'a incredințat, că se află acolo un subteran, în care ar pute să existe obiecte antice. D-lui n'a putut vedea mai mult decât multe fragmente de olărie. Afându-se însă în acele locuri însoțit de străini nu a voit să cerce explorațiuni, care ar fi deșteptat poate avidități grele de reprimat într'o localitate așa de izolată.

D. Sion referindu-se la cele șise de d. Papadopol Calimach crede și d-lui, că multe din fragmentele adunate în muzeul provisoriu din Dobrogea sânt fără de interes.

D. Laurian, recapitulând diferitele opinii espuse în această discuțiune se pronunță în favoarea aceleia ca academia să intervină pe langă minister pentru facerea unei legi. Înșuși Ministerul ne-a cerut avisul într'o cesțiune relativă la sciință. Noi avem datoria chiar de a-i comunica în mod oficial, tot ce ni se pare a fi apropiat la cea mai bună și mai completă regulare a cesțiunii. În cazul special al antichităților din Dobrogea ar fi bine ca ministerul, afectând pentru aceste fonduri ce noi nu avem, să ceară de la academie denumirea unei persoane esperte, care să dirigă transportările, cu toate precauțiunile necesare. Întru aceea ce privește însă fragmentele, d-sa nu se unesc cu părerile espese ale d lor Papadopol și Sion, ci amintindu-și cuvintele lui Iuliu Scaliger care dize: „*minimum etiam antiquitatis fragmentum habet suum pretium*“, crede că chiar și miclele fragmente de inscripțiuni antice trebuiesc adunate, căci se întâmplă ca și acele să serve la elucidări anticuarie. În fine opinează că aducându-se în capitală toate antichitățile din Dobrogea și de airea, care pot fi transportate tot ar fi bine să recomandăm, ca fundamentele de edificii antice să rămână sub privegherea autorităților locale, ca să nu strice și mai tare, precum se practică la noi în cele mai multe locuri.

În urma acestor debateri, se pun la vot concluziunile raportului secți-

unei istorice privitoare la antichitățile din Dobrogea, și se aprobă cu dezvoltările date mai cu samă de d. Laurian. Întru ceea ce privește însă mijlociroa pentru o lege generală privitoare la această materie, rămâne a se studia de secțiunea istorică, în ședințele ei ordinare, modul de a satisface acestei cerințe.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Esamenele de calificățiune) cu candidații de preoție și învățetorie s'au terminat eri. La esamenul pentru candidații de preoție au fost admiși 15 și la cel pentru cand. de inv. 33. Despre rezultat încă nu avem informațiune deplină.

* (Producțiune și petrecere). Dela Săliște ni se scrie, că Sâmbătă sara la oara ficșată în programa publicată din partene cu altă ocaziune s'a început producțiunea combinată de meseriași români din Săliște și de corul sodalilor români din Sibiu și s'a urmat și terminat între aplausele vii ale publicului. După producțiune a urmat, jos în grădina gimnasticeii, o lungă masă comună, în decursul cărei dl pres. al Reuniunii sodalilor români din Sibiu, N. Cristea a purtat un toast pentru meseriași români din Săliște, eară dl diacon I. Popa, în termini bine simțiți, pentru Reuniunea sod. rom. din Sibiu și presidentul ei. Jocul care începuse deja a durat până aproape de făcutul zilei. Adoua și (duminecă) după ameași meseriași din Săliște, sodalii din Sibiu și popor mult a eșit cu musica la „Neted“, un loc foarte plăcut în poalele Carpaților. Ací venind și inteligența din loc, care participase și sara trecută la producțiune și petrecere, s'a desfășurat o festivitate din cele mai plăcute. Pela 6 oare sara se întoarseră cu toții în comună de unde cei dinafară se despărțiră și purceseră către domiciliile lor.

* (După manevre). Trupele au sosit în garnisoană aproape de o săptămână. Golul cel lăseseră în cetatea noastră este earăși indeplinit, cu toate aceste, șgomotul trimbițelor și tobelor nu ne superă de loc. Trupele au odihnă. Soldații din anul III al serviciului permanent se dimit. Aușim că atitudinea trupelor în decursul „campaniei“ a fost esemplară în toată privința. Regimentul nostru Nr. 31 n'a avut nici un bolnav. I. S. imp. M. C. Albrecht, ni se spune, s'a dus foarte mulțămît la Viena.

* Pentru ocuparea Novi Bazaru-lui sânt destinate trupele următoare: Regimentele de infanterie Nr. 24, 41 și 44; batalioanele de vânători Nr. 25 și 32; mai departe baterii de munte, telegraf campestru, o terțialitate din despărțământul sanitar. Divisiunea I de trupe de infanterie rămâne în rezervă.

* (O cinste împărătească). Majestatea Sa împăratul Francisc Iosif I a cinstit principelui mortenegrean Nichita o căruță cu cai Lipizani.

* (Procedura penală), carea fu spre codificare incredințată domnului Carol Csemegei, este deja gata în proiect. Proiectul se bazează pe principiul sumariității și nemijlocirii.

* (Dreptul devotare al femeilor) este primit în Croația de dietă contra obiecțiunii regimului.

* (Difteritis). În Sighișoara s'au ivit earăși această boală la 2 copilași, cari însă s'au însănătoșat.

* (Paguba din Seghedin), după raportul cel mai nou statistic, ar face preste tot 12 millioane de fl.

* (Esposiția în Berlin) se va ține în 1885, pentru care scop se fac pregătirile de pe acuma.

* (Naivitate). Un prunc de școală fiind întrebat de dascăl: ce di-

ferință este între căldură și frig, îi răspunde: căldura întinde, frigul stringe. Întrebându-l mai departe, că prin ce ar pute el dovedi aceasta, copilul îi răspunde: „*Pilele de vară sânt lungi, eară cele de eamnă scurte*“.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Prelegere practică

despre

modul tractării practice a pieselor de lectură în școala populară, cetită în ședința reuniunii învățătorilor români din țara Bérsei în 5 Aprilie 1879

de

Domețiu Dogariu,

învățătoriu la școala capit. din Satulung.

(6 Urmare)

Să vedem mai de-aproape viața socială și modul de viețuire al furnicilor!

Viața socială a furnicilor e mai complicată decât a albinelor și în multe privințe și mai interesantă. Dintre cele trei clase sau caste de furnici numai bărbătușilor și mueruscelor le cresc aripi, lucrătoarelor nu. Până când acelora le cresc aripile, aceste trebuie să edifice locuințele comune pe sub pământ. Speciele cele provădute cu aripi nici că ar pute lucra pe sub pământ, din causă că li s'ar strica aripile; de unde rezultă, că toate animalele, cari locuesc și lucrează pe sub pământ sau că sânt fără aripi, sau că au aripile acoperite cu un vestment tare, care le servește de apărare. În grigea lucrătoarelor este lăsată și crescerea furnicilor celor mici. Ele provăd pe întreaga societate cu cele necesarii pentru nutremēt.

Nu cu mai puțină diligență sânt făcute locuințele furnicilor, decât ale albinelor, numai cu atăta diferesc, că ale acestora sânt făcute din ciară, iar ale acelora din pământ. Furnicile sapă printre odăile lor de locuit ganguri în diferite direcțiuni ca tot atătea strade, ear pământul îl aruncă de-asupra locuințelor. Îndată ce sânt gata cu un etagiu, zidesc altul deasupra lui și'l proptesc, dacă e de lipsă, cu bucăți de lemn sau cu alte materii. Pe etagiul al doilea zidesc al treilea și cerând necesitatea, și mai multe. Ușa pentru intrare și eșire e construită astfel, ca să se poată închide și deschide după trebuință, ceea-ce să poate vedea sara și dimineața. Din locuințele albinelor conduce un ambit acoperit cătră vre un arbor, unde săși afle nutremētul atât din succul lui, cât și din succul animalelor ascuse sub frunțele aceluia.

Să vedem acum mai de-aproape viața socială a furnicilor!

Furnicile aripate prin lunile Iulie și August se ridică prin aer în număr foarte mare, dintre cari numai mueruscele se mai coboară pe pământ pentru a oua, ear bărbătușii per cu totul.

Furnicile preste eamnă stau amorțite în locuințele lor și se desceaptă numai primăvara, când încep a oua. Furnicile lucrătoare duc pupilionii cu ouăle în celulele separate, și de-ací îi așează dimineața în etagiul de sus la căldură, ear sara îi coboară earăși jos.

Am fost șis, că nutremētul furnicilor stă atât din succul plantelor, cât și din succul animalelor, ce se află pe frunțe. Furnicile, după ce prind aceste animale, se nuzesc a le da nutremēt, luându-le de pe o frunză le pun pe alta, ba de multe ori le duc în celule și acolo le duc nutremēt cu cuget, că vor căpeta mai mult suc dela ele.

Impulsul acesta al lor încă nu e atăta de curios ca al aplicării lor spre resbel, unele contra altora.

Se întâmplă adese ori, că furnicile fiind obosite de zidire, pausează puțin, apoi se apucă de răpit unele dela altele. Atunci merită a privi omul cu multă mirare la ele, cum prind pe inimicele lor încercate de prădi, cum le forțează a aduce prădile înapoi, apoi cum le silesc să rămână acolo și să facă toate lucrurile lor, întocmai ca sclavii.

Ceata prizonierelor trăiesce acum sub ordinea (porunca) învingătoarelor, le cresce pușii, le face cuibul, îi nutresc, se ocupă cu ouăle, cu un cuvânt, împlinesc toate câte i se poruncesce. Activitatea cetei domnitoare numai atunci se arată, când sânt atacate de inimic. În cazul acesta apărarea n'o lasă pe sclavi, nici pe bărbătuși sau muerusce, ci singure lucrătoarele domnitoare își împlinesc această datorie. Ele se reped asupra inimicelor, le atacă cu multă desteritate și mare curagiu; ba unii dize a fi observat, că furnicile înșală pe inimicele lor în câte un loc ascuns și acolo le nimicesc cu totul.

Așa dară casta furnicilor lucrătoare formează miliția sau garda de apărare a statului lor.

Cum se luptă furnicile cele mici în contra celor mari și contra celor roșii vă voiu istorisi în prelegerea viitoare.

Ad. 3. Deschideți cărțile de lectură la pagina 180, Nr. 7, căci acolo se află o bucată, care tractează despre furnici. Luați dară sama, că mai întâiu voiu ceti eu această bucată și după aceea voiu cerca și pre unii din voi ca să ved cum sciti ceti. (Învăț. va urma și ací cu cetitul tot așa după cum am fost arătat la tractarea narațiunilor).

(Va urma.)

Bursa de Viena

din 10 Septemvre n. 1879.

Metalicele 5%	66 50
Împrumutul naț. 5% (argint)	68 —
Împrumutul de stat din 1860	123 20
Acțiuni de bancă	821 —
Acțiuni de credit	255 40
Valuta nouă imperială germană	57 75
London	117 80
Galbin	5 60
Napoleon d'aur (poli)	9 34

Economic.

Brașov, 5 Septemvre n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.30—7.20; Grâu șecăreș fl. 4.50; Șecară fl. 4.40—4.50; Orz fl. 3.80—4.10; Ovės fl. 2.30—2.40; Cucuruz. fl. 4.80; Mălaiu fl. 4.60; Mazere fl. 4.70; Linte fl. 7.30; Fasole fl. 4.35 Sēmănță de in fl. 8.70—Sēmănță de cânepă fl. 4.40 Cartofi fl. 1.30—; pro chilo: carne de vită 44 cr. carne de porc 44 cr.; carne de oaie 28 cr.; Șeu de bovine proaspet fl. 32; (pro 100 chilo); topit 40 fl.

Budapesta 6 Septemvre n. Impregiurările timpului sânt de tot nefavorabile. Mai înainte cu vre-o câte-va luni a domnit în continuu timp tot umed, acuma și cu deosebire din săptămâna trecută ne năcăjese o căldură și uscăciune ne mai pomenită. Termometrul arată mereu între + 25° și 26° R. și numai arare ori la + 21° R. Urmările acestor impregiurări le simt cu deosebire economii, cari fiind pământul uscat ca cureaua nu pot ara și nici sēmēna. Rapița deja sēmēnată pierde cu totul, apoi alte sēmēnături nici nu se întreprind. Desnădejduirea e mare între economii, pentru că ved cucuruzul ca vai de el, strugurii urcându-se și cădend, eară cei rămași fără viață. Ei de acuma ved, că nu va fi nici cucuruz și nici struguri cum s'a așteptat și așa miseria e înaintea ochilor lor. Preste tot prin Ungaria se arată semne de tot rele. Negoașele încă au cam stagnat în săptămâna trecută, prețurile articolelor însă s'au ținut ca și în săptămânile de mai înainte. Așa notăm în-deosebi:

Grâuul la 60,000 m. m. cu fl. 11.75—12.60; șecara 5000 m. m. cu fl. 6.75—7; ovės 3000 m. m. cu fl. 5.90—6.15; cucuruz 10,000 m. m. cu fl. 6—6.90; făina a trecut ca și mai înainte. Păștioasele asemenea și adecă: fasolea cu fl. 9.25—9.50; mazerea fl. 10—12; linte a fl. 12; mălaiul fl. 5.50—6; sēmēnță de in fl. 13—13.50; sēmēnță de cânepă fl. 9.50—10; porci au fost în tērg peste 87,000 și

adecă din Ungaria de jos 2670, din România 1560 și din Ardeal 1030 de capete, cari au trecut iute și cu prețuri bune. Unsoarea de porc a trecut cu fl. 41—45; slămina cu fl. 44—46; sēul cu fl. 44—45; spirtul *en gros* cu fl. 31.50, în consum cu fl. 32—33 per 10 mii litre %; lăunile au fost și acum lesne și n'au trecut fără numai cu fl. 86—93 per 56 chilograme.

Peile de oaie din Bănat cu fl. 130 și de miel cu fl. 66 per 102 dărahe; peile de bou din Bănat per 102 dărahe cu fl. 135—140; din Ardeal cu fl. 145—150; peile de cal per pârche cu fl. 9—10.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 1 Oct. și 3 Noemv. imob. lui George Dück în Ghimbav (trib. Brașov); în 20 Sept. și 25 Oct. imob. lui Michail Brechtner în Bruin; în 17 Sept. și 22 Oct. imob. lui Michail Brantsch în Toarcle (judec. cerc. Sighișoara); în 31 Oct. imob. contelui Victor Toldalagi în Corunca (trib. M. Oșorhei); în 18 Sept. imob. d-nei Valentin Șombori în Hida (judec. cerc. Huedin); în 3 Sept. și 3 Oct. imob. moștenitorilor după Michail Renner în Teaca (judec. cerc.); în 13 Sept. imob. lui Naftanailă Dirla în Boos; în 13 Sept. imob. rămasului după Ilie Rēu în Ludoș; în 9 Oct. și 10 Noemv. imob. lui Francisc Betai în Sângătin (trib. Sibiu); în 3 Oct. și 3 Noemv. imob. contesei Anna Haller în Ferihaz (judec. cerc. Sighișoara); în 4 Sept. imob. lui Ioan Bojtos în Gilēu (trib. Cluj); în 24 și 25 Oct. și 24 și 25 Noemv. imob. rămasului după Grigorie Vasiliki în Năsēud și Prislop (judec. cerc. Năsēud); în 3 Oct. și 6 Noemv. imob. d-nei Andreiu Rady în Farcadinul de sus (judec. cerc. Hașeg); în 8 Oct. și 8 Noemv. imob. lui Francisc și Ludovic Vaina în Pava; în 8 Oct. și 8 Noemv. imob. soției lui Ioan Cioban în Brețc (trib. K. Oșorhei); în 20 Oct. și 4 Noemv. imob. Annei Călburean în Sibiu (trib.); în 13 Oct. și 13 Noemv. imob. lui Iosif Szövers în Bözöd-Ujfalu (trib. Oșorhei); în 9 Oct. și 10 Noemv. imob. lui Ludovic Kőnczei și soți în K. Szt-Silek; în 1 Oct. și 4 Noemv. imob. moștenitorilor după Antoniu Csűrös în Sângiors (judec. cerc. Hașeg); în 9 Sept. imob. lui Iosif Bene în K. Oșorhei (trib).

Nr. 218. 1—3

CONCURS.

În confomitate cu decisiunea preavenerabilului consistoriu arhidieceșan dto 24 Maiu 1879 Nr. 1400 referitoare la ocuparea postului de capelan și totodată învățătoresc în comuna Bulbuc și filia Curpeni, se escrie concurs cu termenul până la 23 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

1. Din venitele stolare suma de 150 fl.
2. Salariu învățătoresc 80 fl.
3. Alte venituri după funcțiunile îndatinate săvērșinde pe la casele creștinilor, precum: Osfeștānii, maslu și pomeniri 20 fl.
4. Cinci orgii lemne de foc compute a 2 fl. v. a. 10 fl.

Doritorii de-a ocupa acest post de învățător și capelan au a'și așterne suplicele lor instruite conform dispozițiilor statutului organic la scaunul ppresbiteral gr. or. al tractului Gioagiului II până la termenul mai sus însemnat, când se va efeptuī alegerea în fața locului.

Bulbuc în 21 August 1879.

Comitetul parochial în conșelegere cu oficiul ppresbiteral concernent.

Nr. 230 1—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoriu la scoala confesională gr. or.

din urbea Făgăraș în ppresbiteratul I al Făgărașului se escrie concurs cu termenul până la 22 Sept. a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post, sânt: salariul anual în bani 200 fl. v. a. — dela popor prin repartițiune, quartir natural în casele scoalei, și lemnele de foc pentru încălțit.

Dela concurenți se cere să fie clerici, sau pedagogi absoluți, cu cunoșcința limbilor patriei, să scie tipicul și cântările bisericesci.

Doritorii de-a ocupa postul acesta, au de a'și așterne suplicele lor instruite în sensul „statut. organic” și al „dispozițiilor sinodale din 1873” — subscrisului oficiu ppresbiteral, notându se, că alesul va avē a conduce cântările în strana dreaptă în toate duminicile și sērbătorile cu elevii sei — în biserică.

Făgăraș 24 August 1879.

Cu încunoscințarea comitetului parochial.

Petru Popescu m. p.,
paroch și ppresbiter.

Nr. 124. 2—3

CONCURS.

Prin aceasta se escrie concurs cu termen până la 23 Septembrie st. v. a. c. pentru ocuparea stațiunii învățătoresci

I. La scoala parochială gr. or. din Gothacsă cu următoarea dotațiune:

a) 11 jugere pământ comasat, sēmēnătură de grâu, cucuruz, fēnaț și grădina scoalei luându se numai pe jumătate venitul, aduce venit anual 165 fl. v. a.

d) bani gata din lada comunei 35 fl. v. a., la olaltă fac suma de 200 fl.

c) quartir liber în edificiul scoalei, și

b) lemne de foc 3 orgii.

II. Pentru filia Uleș cu salar de 100 fl. v. a., quartir liber în edificiul scoalei și 3 orgii lemne de foc.

Doritorii de-a ocupa aceste stațiuni au a'și așterne concursele lor instruite conform dispozițiilor „stat. org.” la subsemnatul oficiu ppresbiteral în termenul amintit.

Se poftesce ca concurenții, cari vor concura pentru cel dintāiu post, să scie și limba maghiară.

Gurasada, 22 August, 1879.

În conșelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu, m. p.,
adm. ppresbit.

Nr. 117. 3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din comuna Brădățel, în ppresbiteratul Ilia-murēșană se escrie concurs cu termenul până la 16 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

1. Salariul anual de 100 fl. v. a. solvind în 3 rate, $\frac{1}{3}$ din fondul scolar, $\frac{2}{3}$ din cassa comunei.
2. 60 mēsurī mari (a 22 cupe), $\frac{1}{2}$ în grâu și $\frac{1}{2}$ în cucuruz.
3. Grădină de legumi.
4. Quartir liber în edificiul scoalei și lemne de încălțit.

Dela concurenți se cere, ca să poarte și oficiul de cântăreți și să aibă cursul pedagogic precum și esamen de cualificațiune.

Petițiunile instruite conform prescrișelor „st. org.” au a se așterne oficiului ppresbiteral în Gurasada, posta ultimă „M. Illye” până la termenul sus indicat.

Brădățel 12 August 1879.

Oficiul ppresbiteral al tractului Ilieimurēșene în conșelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m/p.,
adm. ppresbit.

Nr. 213.

2—3

CONCURS.

Pentru vacanta parochiā de clasa III Valea-Lupșei protopresbiteratul Lupșei prin aceasta se escrie concurs cu termenul până în 23 Sept. a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

- a) casă parochială;
- b) folosirea cimiteriului;
- c) dela 140 case câte o ți de clacă sau 30 cr.
- d) din repartiția pentru servitorii bisericei 20 fl. v. a.
- e) stola regulată în sinodul parochial din 12 Iunie, 1877, și
- f) ocupând și postul de docent cu salariu 120 fl., cari compute, afară de salariu învățătoresc, în bani d'au un venit anual de 231 fl. v. a.

Doritorii de-a ocupa la acest post au să'și aștearnă suplicele lor instruite în sensul „stat. org.” subsemnatului până la termenul amintit.

Offenbaia, în 20 August, 1879.

În conșelegere cu comitetul parochial.

Ioan Danciu m. p.,
adm. prot. gr. or. a Lupșei.

Nr. 170. 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor stațiunii învățătoresci din ppresbiteratul Gioagiului I.

1. Hanău cu salariul anual 150 fl. v. a. quartir și 2 orgii lemne de încălțit pentru învățătoriu și scoală.

2. Măgura cu salariul anual 150 fl. v. a. quartir și lemne de încălțit pentru învățătoriu și scoală, a treia parte din venitul bisericei ca cantor, și dela înmormēntarea morșilor câte 40 cr.

Doritorii de-a ocupa aceste stațiuni, au să fie pedagogi sau clerici absoluți, și a'și așterne suplicele lor cu documentele recerute la subscrisul până la 23 Septembrie a. c. st. v.

Hondol în 21 August 1879.

În conșelegere cu comitetul parochial concernente.

B. Pipoș, m/p.,
ppresbiter.

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii vacante învățătoresci dela scoala greco-orientală din Finteușul mare, se escrie concurs cu termen până la 30 Septembrie a. c. în care ți va fi și alegerea.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt 100 fl. dela comună prin repartiție și quartir natural în casa scoalei.

Doritorii de-a ocupa această stațiune au a'și așterne suplicele lor instruite în sensul prescrișelor statutului organic până la termenul de mai sus oficiului protopresbiteral în Cărpiniș p. u. Kápolnok-Monostor ca inspectorat districtual scolar.

În conșelegere cu administratorul protopresbiteral tractual.

Finteușul mare, 12 August 1879.

Pentru comitetul parochial ca senator scolar.

3—3 Stefan Dragoș m. p.,
paroch și președinte.

Nr. 709—1879. 2—2

CONCURS.

La scoala grānițerească din Hașeg este de conferit un post de învățătoriu secundar provisor cu salariul anual de 300 fl. din fondul scolar central, cortel și lemne de foc.

Doritorii de-a ocupa acest post prelāngă documentarea, că sânt de religiunea gr. or. au a'și substerne petițiunile lor cu documentele necesare până în 25 Septembrie st. n. a. c. la „Comitetul administrativ de fondul scolar al fostilor grānițeri din regimentul român I din Sibiu.”

Nr. 28.

3—3

CONCURS.

Ne fiind la scoala confesională gr. or. din Zam cu filia Tāmășesci tractul Iliei învățătoriu ales în înțelesul prescrișelor legei, prin aceasta se deschide concurs cu termen până la 16 Septembrie st. v. a. c.

Cu acest post învățătoresc sânt legate următoarele emolumente:

- a) în bani gata 110 fl. v. a.
- b) bucate 80 mēsurī din cari 15 mēsurī grâu.
- c) 8° lemne pentru foc din cari are a se încălț și scoala.
- d) cortel liber, 2 odāi, 1 culină și 1 cămară.
- e) grādină pentru legumi și 1 jugēr pământ arātoriu în grādina scoalei de oltoire.

Concurenții vor documenta că sânt Romāni gr. or., că au absolvat pedagogia ori clerica și au cel puțin 4 clase gimnasiale, și pot propune pe lāngă limba română limba maghiară și germānă în cetire și scriere, cunosc tipicul și cântările bisericesci, fiind obligați în biserică a fi cu pruncii la servițiul divin.

Pe lāngă instruirea pruncilor, vor fi îndatorāți a ținē și prelegeri cu cei repetenți, vor propune învățatura în cetire și scriere cu cei adulți, despre ce va avē deschilinită remunerațiune pentru osteneală.

Poate spera la accident dela notariul cercual dacă dorește în oarele libere a se ocupa în cancelaria notarială, și a visita morșii avēnd dela fie-care visitare 40 cr.

Recursele a se așterne adresate comitetului parochial din Zam prin oficiul protopresbiteral al tractului Iliei, posta: Ilia, locuința Gurasada.

Zam, 12 August 1879.

Petru Fogarăș m/p., Nicolau Enciu m/p.,
not. com. parochial. paroch și preș. com. par.

Cu invoirea mea:

Alecsiu Olariu m/p.,
adm. ppresbiteral.

Nr. 249—1879. 2—3

EDICT.

Lazar Mihaiu nāscut în Calbor, legiuit bārbat al Anei Ţechere dela Șulumberg, și-a părășit nevasta cu necredință de 4 ani trecut, și nu se scie de locul petrecerei lui, se citează prin aceasta ca în termen de un an și o ți, să se prezenteze înaintea forului matrimonial mai jos subscris, pentrucă la din contrā și în absența lui se va pertracta și decide procesul intentat asupra'i de nevasta lui.

Nocrichiu în 17 Iulie 1879.

Forul matrimonial gr. or. al tractului Nocrichiu-Cincu-mare de instanța I.

Grigorie Maier m/p.,
adm. ppesc.

Publicațiune.

Duminecă în 21 Septembrie a. c. după ameați la 3 oare se esarēndează în cancelaria comunală prin licitațiune pășunitul de oi de pe hotarul Gușterei pe timpul dela 15 Octomvre 1879 până la sfērșitul lui Martie 1880; ceea ce se aduce la cunoșcința publică cu observarea, că condițiunile mai de aproape se pot vedē în ori-ce timp la oficiul comunal.

1—3 [42] Oficiul comunal.

Esarendare de cărcimărit prin licitațiune.

În 20 Septembrie a. c. la 10 oare înainte de ameați se va esarēnda prin licitațiune cărcimăritul din comuna Poplaca pe trei ani, începēnd dela Ianuarie n. 1880. Prețul de esclamarē e 2500 fl. v. a. Vadiul 5%. Celelalte condițiuni se pot vedē în cancelaria comunală și la oficiul de aici.

Sibiu în 6 Septembrie 1879.

1—3 [41] Oficiul pretorial central.